

## สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง .....	1
คำถามการวิจัย .....	5
ความมุ่งหมายของการวิจัย .....	5
ความสำคัญของการวิจัย .....	6
ขอบเขตของการวิจัย .....	7
กรอบแนวคิดการวิจัย .....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ .....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้.....	18
แนวคิดและทฤษฎีการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้.....	19
ความหมายของการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้.....	20
ความสำคัญของการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้.....	25
กระบวนการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้.....	32
วิธีพัฒนาศูนย์การเรียนรู้.....	35
แนวทางการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้.....	41
การประชุมเชิงปฏิบัติการ.....	41
การนิเทศภายใน.....	51
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	59
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สำหรับเด็ก	
อายุ 3-5 ปี.....	64
การจัดประสบการณ์.....	
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	
แนวทางการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	

## สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การประเมินการพัฒนาการ.....	72
สื่อและแหล่งการเรียนรู้.....	76
มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาพัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น.....	79
การวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	85
ความเป็นมาของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	85
ความหมาย.....	85
ระดับของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	86
ลักษณะสำคัญของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ.....	89
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.....	93
บทบาทของผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยในการประชุมเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วม.....	101
บริบทของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลวานรนิวาส อำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร.....	106
ข้อมูลพื้นฐานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรบริหาร ส่วนตำบลวานรนิวาส.....	106
สภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ของศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก สังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลวานรนิวาส	113
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	113
งานวิจัยในประเทศ.....	113
งานวิจัยต่างประเทศ.....	118

## สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
<b>3</b>	<b>วิธีการดำเนินการวิจัย..... 83</b>
กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย.....	83
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย .....	83
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	91
การเก็บรวบรวมข้อมูล .....	93
การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล .....	93
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล .....	94
ตอนที่ 2 แนวทางส่งเสริมขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 .....	95
<b>4</b>	<b>ผลการดำเนินการวิจัย..... 97</b>
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
ขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	98
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	99
ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติ ค่าความถี่และค่าร้อยละ.....	99
ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	100
ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน.....	107

## สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
<b>5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....</b>	<b>189</b>
ความมุ่งหมายของการวิจัย .....	189
วิธีดำเนินการวิจัย.....	189
สรุปผลการวิจัย.....	192
อภิปรายผลการศึกษา.....	194
ข้อเสนอแนะการศึกษา.....	201
<b>บรรณานุกรม .....</b>	<b>203</b>
<b>ภาคผนวก .....</b>	<b>213</b>
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจแก้และปรับปรุงเครื่องมือวิจัย.....	215
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	219
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย .....	229
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	251
ภาคผนวก จ โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ.....	273
ภาคผนวก ฉ ตัวอย่างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	283
ภาคผนวก ช ภาพกิจกรรมการดำเนินการวิจัย.....	347
<b>ประวัติย่อของผู้วิจัย.....</b>	<b>359</b>

## บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยค้ำจุนและปัจจัยกระตุ้น ตามทฤษฎี ของเฮิร์ชเบิร์ก .....	24
2	การแสดงความสัมพันธ์ระหว่างทฤษฎีของ Maslow และ Herzberg.....	25
3	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระเกี่ยวกับขวัญกำลังใจในการ ปฏิบัติงานกับทฤษฎีลำดับขั้นของ Maslow และทฤษฎีของ Herzberg ....	34
4	แสดงจำนวนโรงเรียนที่เป็นหน่วยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ตามขนาดโรงเรียน.....	85
5	แสดงจำนวนโรงเรียนที่เป็นหน่วยประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนก ตามอำเภอ.....	85
6	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง .....	86
7	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน ในแต่ละอำเภอ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนครเขต 3 .....	87
8	ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม สถานภาพ เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน .....	99
9	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปล ความหมายของขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวม .....	101
10	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปล ความหมายของขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านที่ 1 ด้านความรู้สึก เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน.....	102

## บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
11	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายของขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านที่ 2 ด้านความรู้สึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ .....	103
12	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายของขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านที่ 3 ด้านความรู้สึกประสพผลสำเร็จ .....	104
13	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายของขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านที่ 4 ด้านความรู้สึกมั่นคงในการทำงาน .....	105
14	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายของขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านที่ 5 ด้านความรู้สึกพึงพอใจในการทำงาน.....	106
15	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายของขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านที่ 6 ด้านความสัมพันธ์ในโรงเรียน.....	107
16	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวม (N=352) .....	108
17	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านที่ 1 การบริหารงานวิชาการ	109

## บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
18	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านที่ 2 การบริหารงบประมาณ	110
19	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านที่ 3 การบริหารงานบุคคล	111
20	ค่าเฉลี่ย ( $\bar{x}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านที่ 4 การบริหารงานทั่วไป	113
21	การเปรียบเทียบขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ ....	114
22	การเปรียบเทียบขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามเพศ .....	115
23	การเปรียบเทียบขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน .....	116
24	การเปรียบเทียบขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน .....	118
25	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ เกี่ยวกับขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ด้านความรู้สึกรับผิดชอบต่อหน้าที่ .....	119
26	การเปรียบเทียบประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ .....	120

## บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
27	การเปรียบเทียบประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามเพศ .....	121
28	การเปรียบเทียบประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	122
29	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ เกี่ยวกับประสิทธิผล โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน การบริหารงานบุคคล	123
30	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ เกี่ยวกับประสิทธิผล โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน การบริหารงานทั่วไป ..	124
31	การเปรียบเทียบประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน .....	124
32	ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ขวัญกำลังใจกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้าน .....	126
33	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริม ขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 .....	128
34	แนวทางส่งเสริมขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความรู้สึก รับผิดชอบต่อหน้าที่.....	129
35	แนวทางส่งเสริมขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความรู้สึก ประสบผลสำเร็จ .....	130



## บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
36	แนวทางส่งเสริมขวัญกำลังใจของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ด้านความสัมพันธ์ ในโรงเรียน .....	130
37	สรุปผลพิจารณาความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัยแบบสอบถาม เพื่อการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างขวัญกำลังใจกับประสิทธิผล โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 (ตอนที่ 2) .....	205
38	สรุปผลพิจารณาความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัยแบบสอบถาม เพื่อการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างขวัญกำลังใจกับประสิทธิผล โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 (ตอนที่ 3) .....	206
39	ค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (ตอนที่ 2) .....	208
40	ค่าอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (ตอนที่ 3) .....	209

## บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย .....	9
2 กรอบแนวคิดการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ .....	18
3 การจำแนกระดับของการวิจัยเชิงปฏิบัติการสามระดับ ตามทัศนะของ Carr and Kemmisk.....	88
4 แนวคิดการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมจากผลการศึกษาของ วิโรจน์ สารรัตนะ.....	94
5 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	120

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี